

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2024. № 4.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.24>

УДК [330.332+330.341.1]«71»(477)

О. В. Бондар-Підгурська,

д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту «Полтавський університет економіки і торгівлі»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7792-4023>

Д. В. Курзанцев,

аспірант, Полтавський університет економіки і торгівлі

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0060-1112>

В. А. Кошман,

аспірант, Полтавський університет економіки і торгівлі

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-5628-5269>

ІННОВАЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ У СИТУАЦІЯХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: МЕТОДИКА ОЦІНКИ

O. Bondar-Pidhurska,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Management, Poltava University of Economics and Trade

D. Kurzantsev,

Postgraduate student, Poltava University of Economics and Trade

V. Koshman,

Postgraduate student, Poltava University of Economics and Trade

INNOVATIVE ATTRACTIVENESS OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY: ASSESSMENT METHODIC

В статті уточнено категорію «інноваційна привабливість» підприємств в умовах розвитку цифрової економіки.

Розроблено тривимірну схему оцінки «інноваційної привабливості» підприємств, яка ґрунтується на врахуванні інтересів стейкхолдерів, застосуванні критеріїв оцінки «інноваційної привабливості» та баченні загроз і можливостей для розвитку підприємства.

Сформовано методiku оцінки інноваційної привабливості підприємств у ситуаціях розвитку цифрової економіки, що ґрунтується на системному та інтегрально-ситуаційному підходах, експертних методах, баловій оцінці, методах системного аналізу та синтезу, законах інноваційно-інвестиційного розвитку економіки, застосуванні чотирьох груп індикаторів, що органічно вписується в концепцію сталого розвитку, а також дозволяє виявити найбільш привабливе підприємство з позиції задоволення життєво важливих інтересів усіх учасників процесу. При цьому наголошено на доцільності розширення переліку критеріїв оцінки інноваційної привабливості підприємств відповідно до реальної ситуації та вимог ринку.

Запропоновано можливість оцінки інноваційної привабливості підприємства з позиції характеристики ефективності процесу менеджменту.

The article clarifies the category of "innovative attractiveness" of enterprises in the context of the development of the digital economy. Thus, the innovative attractiveness of enterprises in the context of the development of the digital economy should be understood as a comprehensive characteristic of the innovation and investment activities of an enterprise in the format of its digital maturity, taking into account the interests of all stakeholders, as well as existing and potential opportunities and threats to the development of its innovation potential due to the available intellectual property.

The article develops a three-dimensional scheme of assessment of innovation attractiveness of enterprises, which is based on consideration of interests of

stakeholders, application of criteria of assessment of innovation attractiveness and allocation of threats and opportunities for development of an enterprise.

The article develops a methodic for assessing the innovative attractiveness of enterprises in situations of digital economy development, based on systemic and integrative-situational approaches, expert methods, scoring, methods of system analysis and synthesis, laws of innovation and investment development of the economy, application of four groups of indicators, which organically fits into the concept of sustainable development and also allows identifying the most attractive enterprise from the point of view of satisfying the vital interests of all participants in the process. At the same time, the author emphasizes the expediency of expanding the list of criteria for assessing the innovative attractiveness of enterprises in accordance with the real situation and market requirements.

The fourth group of indicators reflecting the conditions of current realities is proposed, namely: the level of media literacy of personnel, the presence and level of compliance with the rules of cyber hygiene and information security, the level of digital literacy of key personnel and top management, the presence and level of digital culture of personnel, the level of digital competencies, the level of digital maturity of personnel.

The possibility of assessing the innovative attractiveness of an enterprise from the standpoint of characterizing the efficiency of the management process is proposed.

Ключові слова: методика, оцінка, інноваційна привабливість, підприємства, розвиток цифрової економіки.

Keywords: methodic, assessment, innovation attractiveness, enterprises, development of the digital economy.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Нинішні масові виклики, з якими зіткнулася Україна, потребують розбудови нової системи взаємовідносин суспільства і науки, підвищення їх значущості у науково-технічному прогресі

країни, посиленні здатності держави до оборони, прийнятті соціально-важливих управлінських рішень, підвищенні інноваційної привабливості організацій, розробці нових стратегій соціально-економічного розвитку.

Нині тривають активні дискусії щодо формату відбудови економіки України та способів використання міжнародної допомоги. Підґрунтям життєздатності економічної системи є робочі місця та інноваційність економічного розвитку. Проте, війна позбавила мільйони громадян робочих місць, що негативно позначилося на роботі базового інституту економіки по створенню доданої вартості. Тому у повоєнний період вагомим чинником відновлення національної економіки має стати впровадження нововведень, залучення інвестицій у технологічні процеси, підвищення рівня інноваційної привабливості підприємств, які найбільше потребують фінансових вкладень.

«Інновації та інвестиції генерують структурні зрушення в економіці, підвищують її продуктивність, зайнятість населення, посилюють здатність конкурувати у глобальному світі з економіками інших країн світу й забезпечувати стійкі темпи зростання у довготривалій перспективі. Модернізації підлягають технологічні процеси виробництва товарів і послуг та удосконалення системи державного управління, правового поля для різних аспектів життя держави, розвиток громадянського суспільства» [1].

В умовах обмеженості ресурсів і нових викликів підприємства потребують інвестицій, як необхідного доповнення до їх власних ресурсів. Саме тому існує необхідність у нових підходах до оцінки інноваційної привабливості підприємств як суб'єктів господарської діяльності.

До найважливіших характеристик діяльності суб'єкта господарювання, що впливають на його розвиток, обумовлюють його конкурентоспроможність і кредитоспроможність, належать інноваційна привабливість. Упровадження нововведень на підприємствах вимагає значних інвестиційних вкладень, які позитивно позначаються на його розвитку, а також спроможності конкурувати на національному та закордонному ринках.

При цьому беруть до уваги зовнішні чинники, які опосередковано

впливають на інноваційну привабливість підприємства — це чинники інноваційної привабливості країни, регіону, галузі; а також внутрішні чинники, котрі мають безпосередній вплив на інноваційну привабливість підприємств. Кількість внутрішніх чинників не є лімітованою, а вибір основних залежить від уподобань і цілей інвестора, що погодився забезпечити інноваційно-інвестиційний процес [2].

Незважаючи на те, що інноваційна привабливість є одним із ключових питань економічної теорії, єдиної думки з приводу критеріїв та уніфікованого підходу до її оцінки на даний момент часу не існує. Процес ускладнює чинник цифрового розвитку економіки.

Водночас саме розвиток цифрової економіки в Україні нині і у майбутньому дозволить: 1) «створити умови для 8–10-кратного збільшення економіки протягом подальших 10 років; 2) набагато збільшити продуктивність праці (за оцінками UIF, для досягнення ВВП 1 трлн дол. продуктивність має зрости в 8,5 разу — до 71 тис. дол. на одного зайнятого. Це відповідає нинішньому рівню продуктивності у високотехнологічних секторах таких країн, як Бельгія, Данія, Фінляндія, Німеччина, Швеція); 3) здійснити технологічний стрибок української економіки; 4) істотно підвищити конкурентоздатність української економіки на глобальних ринках; 5) створити нові бізнес-моделі, нові сегменти та сектори, можливості швидко, зручно, дешево розвивати, масштабувати та капіталізувати будь-який бізнес; 6) створити нові робочі місця, попит на нові професії» [3]. Вищезазначене доводить необхідність поряд із традиційними критеріями оцінки інноваційної привабливості об'єктів господарювання використовувати такі, що пов'язані з цифровим розвитком.

Крім того, стрімке розповсюдження цифрових технологій робить цифрові навички (компетентності) громадян ключовими серед інших навичок. Все це актуалізує необхідність включення цифрових маркерів до критеріїв інноваційної привабливості.

У зв'язку із цим актуалізується питання щодо необхідності обґрунтування методики оцінки інноваційної привабливості, що підвищить упевненість

інвестора в окупності проєкту та отриманні прибутку.

Вирішити поставлене питання є цілком реальним в рамках формування методичного підходу до оцінки інноваційної привабливості підприємств у ситуаціях розвитку цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями інноваційної та інвестиційної привабливості та їх оцінки займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці: Бондар-Підгурська О.В. [4-7], Бурдонос Л. І. [8], Виноградня В.М. [8], Гук О. В. [9, 10], Коржов Є.О. [9], Коротун М.В. [11], Мазур І.І. [11], Назаренко К.І. [12], Рогожин П. С. [13], Шевчук В. Я. [13], Циган Р.М. [12] та ін. Незважаючи на наявність великої кількості наукових праць щодо управління інноваційної привабливістю підприємств комплексна оцінка цих процесів в умовах розвитку цифрової економіки відсутня. Цей напрям для національної економіки є відносно новим. Тому, питання управління інноваційної привабливістю підприємств в умовах нинішніх реалій є одним із актуальних завдань і потребують подальшого дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження та розробка методики оцінки інноваційної привабливості підприємств у ситуаціях розвитку цифрової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. На основі вивчення праць науковців [1-13] щодо питань даної проблематики під *інноваційною привабливістю підприємств* в умовах розвитку цифрової економіки варто розуміти комплексну характеристику інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства у форматі становлення його цифрової зрілості, що враховує інтереси усіх стейкхолдерів, а також наявні та потенційні можливості та загрози розвитку його інноваційного потенціалу, обумовленого доступними об'єктами інтелектуальної власності.

Питанням оцінки інноваційної привабливості не було приділено достатньої уваги, оскільки даний напрям для української економіки є відносно новим. Проте, вже існує декілька методичних підходів, які варто взяти до уваги і використати для вирішення поставлених завдань (табл. 1).

**Таблиця 1. Методичні підходи до оцінки інноваційно-інвестиційної
привабливості (ІПП) підприємств**

Назва	Характеристика
Ринковий підхід	Базується на оцінці привабливості цінних паперів компанії, аналізі показників фондового ринку та застосовується лише до підприємств акціонерної форми власності. Проте підхід не може повноцінно використовувати методику до вітчизняних підприємств через невиконання в повній мірі інвестиційної функції українським ринком цінних паперів. Ціни на акції постійно змінюються та характеризується відсутністю стійкого росту дивідендів. Підприємства не можуть ефективно використовувати інструменти ринку цінних паперів, оскільки останній знаходиться у стані ембріону і є малоефективним.
Вартісний підхід	В основі цього підходу лежить думка, що інвестори віддають перевагу тим підприємствам, вартість яких має тенденцію до зростання. Під час застосування даного підходу до оцінювання інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства виникає запитання, які саме показники використовувати й як. Їх перелік обумовлюється типом інвестора та його мотивацією, а також горизонтом здійснення оцінки. У вітчизняній теорії використовуються запозичені із західної практики три основні підходи до оцінки вартості бізнесу: прибутковий підхід; витратний підхід; порівняльний (ринковий) підхід. Так, критерієм інвестиційно-інноваційної привабливості підприємства є зростання його вартості.
Показниковий підхід	Грунтується на аналізі фінансових показників діяльності підприємства. Поширеність цього підходу пояснюється легкістю застосування даного аналітичного інструментарію, можливістю комплексно оцінити існуюче фінансове становище підприємства. Підхід не потребує збору додаткової інформації, котра відсутня у фінансовій звітності підприємства. Однак, подібна оцінка підприємства не є достатньою, оскільки як задовільний, так і незадовільний фінансовий стан суб'єкта господарювання не відображає перспектив розвитку та резервів поліпшення результатів діяльності.
Інтегральний підхід	Тут оцінка інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ґрунтується на максимізації індивідуальних оцінок аналітичних показників і виборі екстремальних інтегральних його індикаторів. Недоліком даного підходу є відсутність єдиної системи показників, що дозволяють об'єктивно оцінити його інноваційно-інвестиційну привабливість.
Комплексний підхід	Проводиться поряд із фінансовим аналізом, враховує різні аспекти функціонування підприємства та оцінює його різнопланово.
Інтегрально-ситуаційний підхід (авторський підхід)	За інтегрально-ситуаційного підходу до оцінки ІПП перевагою і недоліком одночасно є відсутність єдиної системи показників, що дозволяють об'єктивно оцінити ІПП. Це дозволяє у кожному конкретному випадку формувати нову систему оцінки, яка найбільше відповідає вимогам існуючих реалій

Джерело: удосконалено та адаптовано авторами на підставі опрацювання інформаційного ресурсу [2].

Далі на основі авторського інтегрально-ситуаційного підходу є сенс розглянути схему оцінки інноваційної привабливості підприємств, яка ґрунтується на трьох векторах: критеріях оцінки його інноваційної привабливості, інтересах стейкхолдерів, загрозах і можливостях (рис. 1).

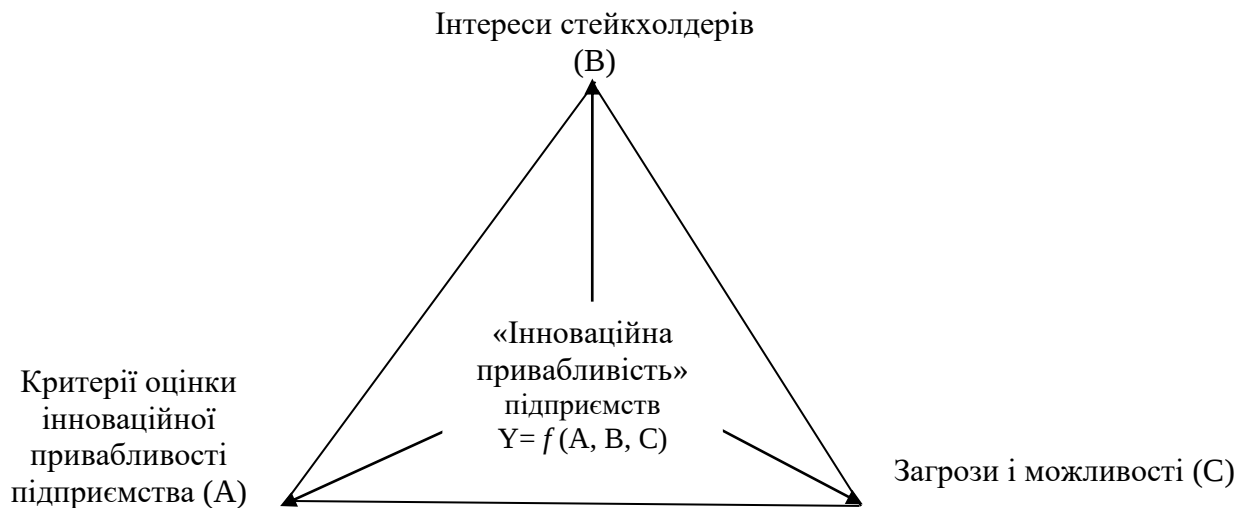

Рис. 1. Тривимірна схема оцінки інноваційної привабливості підприємства

Джерело: авторська розробка.

Так, інноваційну привабливість підприємств варто розглядати як комплексне поняття, що враховує різні елементи її організації. При цьому, на нашу думку, під час оцінки інноваційної привабливості підприємства є сенс використовувати інтегрально-ситуаційний підхід, який буде враховуватиме залежність підприємства від багатьох чинників, які впливають на кінцевий його результат.

Перевагами даного підходу є: 1) набір оптимальної кількості показників для оцінки привабливості суб'єкта господарювання та критеріїв вибору об'єкта інвестування; 2) швидкість проведення оцінки та відсутність великих витрат; 3) правомочність і спроможність надання інформації про фактичний фінансовий стан об'єкта інвестування потенційним інвесторам.

Алгоритм оцінки інноваційної привабливості підприємства поділяється на декілька етапів (рис. 2).

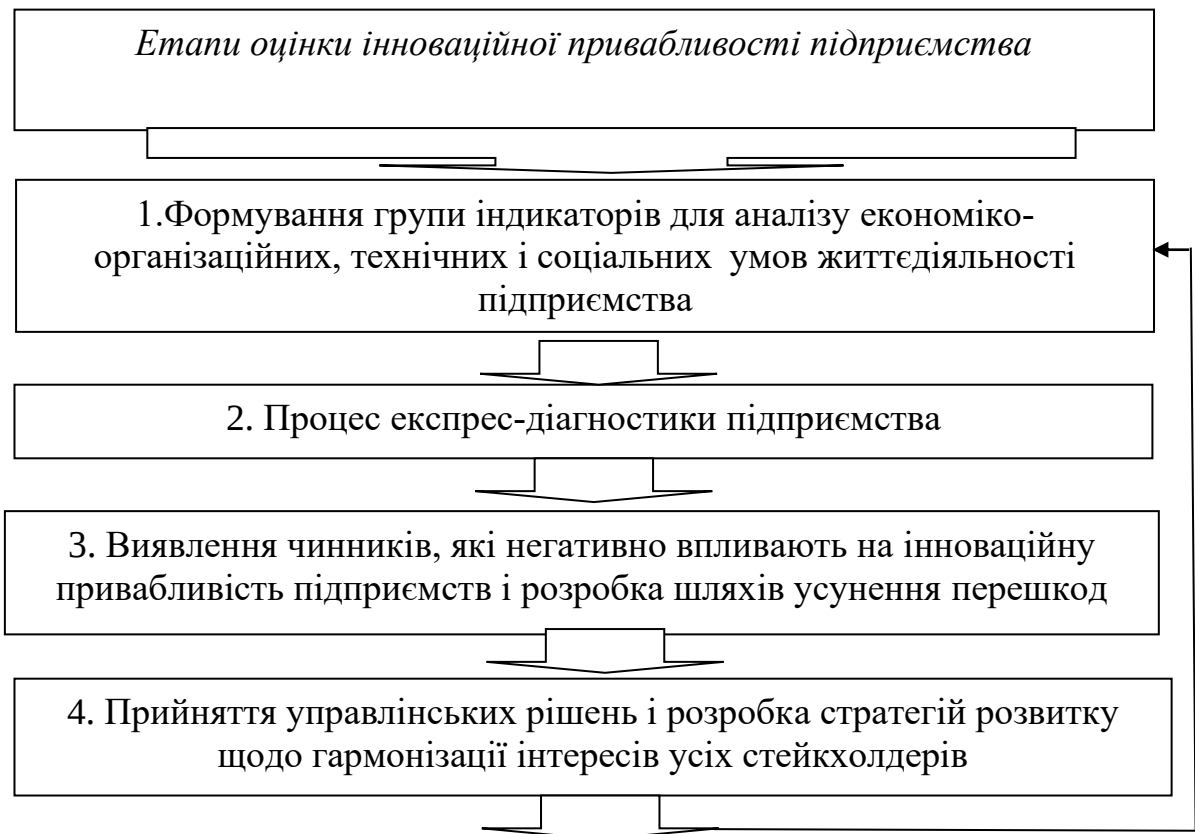

Рис. 2. Візуалізація етапів процесу оцінки інноваційної привабливості підприємства

Джерело: удосконалено, побудовано та адаптовано авторами на підставі опанування інформаційного ресурсу [12].

Згідно нашої методики у ході першого етапу оцінки інноваційної привабливості підприємства з метою формування початкової інформаційної бази є сенс використовувати сукупність індикаторів, які об'єднані в чотири групи:

- 1) економіко-організаційні та технічні умови;
- 2) соціальні умови;
- 3) якість управління, яке розглядається майбутніми інвесторами як гарантія прийняття якісних управлінських рішень;
- 4) показники, як відображають умови нинішніх реалій.

Уніфікована система індикаторів для оцінки інноваційної привабливості підприємств в умовах розвитку цифрової економіки представлена у табл. 2.

Таблиця 2. Уніфікована дуальна система індикаторів для оцінки інноваційної привабливості підприємств в умовах розвитку цифрової економіки

Групи індикаторів	
1. Показники, які відображають економіко-організаційні та технічні умови	
1.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	1.2 Показники, які негативно впливають на оцінку:
-інноваційний потенціал;	-високий знос обладнання
-стадія життєвого циклу підприємства	-застарілі технології
-можливості виробничих потужностей	-рівень конкурентоспроможності продукції
-можливості розширення асортименту продукції	-виробничий потенціал
-доля продукції на ринку	x
2. Показники, які відображають соціальні умови	
2.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	2.2. Показники, які негативно впливають на оцінку:
-висока кваліфікація кадрів	-високий рівень плинності кадрів
-високий інтелектуальний потенціал	-низька вартість робочої сили
-дотримання прав трудового колективу	-відсутність соціальних проблем розвитку колективу
3. Показники якості управління	
3.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	3.2. Показники, які негативно впливають на оцінку
- наявність у менеджерів позитивної ділової репутації	- недостатньо прозора інформація
- наявність ефективної системи внутрішнього контролю та менеджмент-комплаєнсу (удосконалено авторами)	- недостатній професіоналізм керівництва
- проведення аудиту підприємства компаніями з позитивною .. репутацією	x
- використання прогресивних інформаційних технологій	x
4. Індикатори, як відображають умови нинішніх реалій (авторська пропозиція)	
4.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	4.2. Показники, які негативно впливають на оцінку
- рівень медиаграмотності персоналу	- відсутність або низький рівень цифрових компетенцій
- наявність і дотримання правил кібергігієни	- відсутність цифрової культури у трудовому колективі підприємства
- рівень цифрової грамотності основного персоналу та топ-менеджменту	- недотримання правил інформаційної безпеки
- наявність та рівень цифрової культури персоналу	x
- цифрова зрілість персоналу	x

Джерело: удосконалено авторами на основі опрацювання та удосконалення інформаційного ресурсу [12].

Під час характеристики обраних індикаторів є сенс застосовувати бальний метод, який визначається двома діапазонами: (від +1 до +5) та (від -1 до -5).

В результаті можна здійснити оцінку на основі обраних критеріїв, які покладені в основу інноваційної привабливості підприємства.

Відповідно до кожної із груп показників отримані значення балів додаються в суму та, через результативний сумарний бал, розробляється управлінське рішення, котре враховується у подальших етапах оцінки інноваційної привабливості підприємства [12].

З позиції інвестора важливим є визначення стратегічних можливостей підприємства та формування його інноваційно-інвестиційної стратегії, що дозволить йому оцінити перспективи його розвитку. Це перший етап методики оцінки інноваційної привабливості підприємства.

Під час другого етапу методики проводиться «Експрес-діагностика підприємства», котра має за мету аналіз економічного стану підприємства, і проводиться за на основі показників його фінансового стану, майнового стану, платоспроможності та ліквідності. Результатом оцінки є сума балів.

Третім етапом методики оцінки інноваційної привабливості підприємства є виокремлення переліку чинників, які негативно впливають на її інноваційну спроможність. До базових чинників можна зарахувати: 1) недостатній професіоналізм серед топ-менеджменту; 2) низьку вартість робочої сили; 3) плинність кадрів; 4) високий рівень зносу обладнання; 5) низький рівень конкурентоспроможності продукції чи послуг; 6) низький рівень цифрової грамотності; 7) відсутність цифрових навичок та інші.

Крім того, варто враховувати систему індикаторів, які визначають привабливість інноваційного підприємства. Серед них показники: 1) фінансово-майнового стану, 2) інноваційного потенціалу підприємства, 3) ступеня радикальності інновацій та ризику, 4) інвестиційної привабливості зовнішнього середовища, 5) якості менеджменту, 6) адаптації підприємства до змін, 7) показники патентно-ліцензійної діяльності та захисту прав інтелектуальної власності. Так, загальну інноваційну привабливість промислового підприємства є сенс визначати на основі інтегральної оцінки, яка розраховується із врахуванням груп показників у методиці оцінки інноваційної привабливості,

що дозволяє поєднати в одній групі багато різних за назвою, одиницями виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників.

Поряд із інтегрально-ситуаційним підходом оцінку інноваційної привабливості підприємства варто застосовувати системний підхід, що передбачає поєднання інтересів учасників інноваційно-інвестиційно процесу та врахування чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

Четвертим етапом методики оцінки інноваційної привабливості підприємства є прийняття управлінських рішень і розробка стратегії його розвитку. Візуалізація методики оцінки інноваційної привабливості підприємства у певний період або протягом конкретних років представлена у табл. 3.

Таблиця 3. Візуалізація методики оцінки інноваційної привабливості підприємств у певний період або у конкретні роки (бали): підстава для обґрунтування вибору альтернатив

Групи показників	Об'єкти оцінки – підприємства (або роки)		
	№1	№2	n
1. Показники, які відображають організаційно-технічні умови	x	x	x
1.1 Показники, які позитивно впливають на оцінку:	x	x	x
-інноваційний потенціал;	...	...	
-стадія життєвого циклу підприємства	...	...	
-можливості виробничих потужностей	...	...	
-можливості розширення асортименту продукції	...	...	
-доля продукції на ринку	...	...	
1.2 Показники, які негативно впливають на оцінку:	x	x	x
-високий знос обладнання	...	...	
-застарілі технології	...	...	
-рівень конкурентоспроможності продукції	...	...	
-виробничий потенціал	...	...	
2. Показники, які відображають соціальні умови	x	x	x
2.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	x	x	x
-висока кваліфікація кадрів	...	...	
-високий інтелектуальний потенціал	...	...	
-дотримання прав трудового колективу	...	...	
2.2. Показники, які негативно впливають на оцінку:	...	...	
-високий рівень плинності кадрів	...	...	
-низька вартість робочої сили	...	...	
-відсутність соціальних проблем розвитку колективу	...	...	

Продовження таблиці 3.

Групи показників	Об'єкти оцінки – підприємства (або роки)		
	№1	№2	n
3. Показники якості управління	х	х	х
3.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:	х	х	х
-наявність у менеджерів позитивної ділової репутації	...	...	
-наявність ефективної системи внутрішнього контролю	...	...	
-проведення аудиту підприємства компаніями з позитивною репутацією	...	...	
-використання прогресивних інформаційних технологій	...	...	
3.2. Показники, які негативно впливають на оцінку	х	х	х
-недостатньо прозора інформація	...	...	
-недостатній професіоналізм керівництва	...	...	
4. Показники, як відображають умови нинішніх реалій (авторська пропозиція)	х	х	х
4.1. Рівень медиаграмотності персоналу	...	...	
4.2. Наявність і рівень дотримання правил кібергігієни та інформаційної безпеки	...	...	
4.3. Рівень цифрової грамотності основного персоналу та топ-менеджменту	...	...	
4.4. Наявність і рівень цифрової культури персоналу	...	...	
4.5. Рівень володіння цифровими компетентностями	...	...	
4.5. Рівень цифрової зрілості персоналу			
Загальна сума балів	...	...	

Джерело: рекомендовано та удосконалено авторами для підприємств в умовах розвитку цифрової економіки на підставі [12].

Для визначення результату діяльності підприємства з позиції інноваційної привабливості використаємо бальний метод, який устанавлюється в двох діапазонах: (від +1 до +5) та (від -1 до -5). Отримані значення балів по кожній із чотирьох груп показників підсумовуються та, виводять загальний бал, на основі якого приймається управлінське рішення щодо його привабливості.

Результати оцінки інноваційної привабливості є сенс узагальнювати формі таблиці (табл. 4).

**Таблиця 4. Результати та висновки щодо оцінки інвестиційної
привабливості підприємств**

Рамкове значення балів	Об'єкт дослідження та отримане значення балів	Управлінське рішення з позиції врахування інтересів кожного стейкхолдери	Управлінське рішення з позиції врахування потенційних загроз і можливостей	Висновок щодо інвестиційної привабливості підприємства
$\sum_{i=1}^n F_i \geq 0$	Підприємство 1 або обраний рік – (значення, +,-)	...	...	...
	Підприємство 2 або обраний рік – (значення+, -)	...	...	...
	Підприємство N або обраний рік – (значення+, -)	...	...	...

Джерело: удосконалено та адаптовано авторами на підставі [12].

Враховуючи вищевикладене цілком реально поряд із етапами наданої методики здійснювати оцінку ефективності менеджменту інноваційної привабливості підприємства, що дозволить комплексно та системно висвітлити недоліки процесу його управління, а також сприятиме виокремленню подальших перспективи розвитку підприємства з врахуванням інтересів кола стейкхолдерів (табл. 5).

Таким чином, методика оцінки ефективності менеджменту інноваційної привабливості підприємств є доповненням до загальної методики оцінки його інноваційної привабливості, котра дозволяє висвітлити основні проблеми менеджменту цього процесу та визначити найбільш привабливе підприємство для потенційного інвестора.

Таблиця 5. Макет оцінки ефективності менеджменту інноваційної привабливості підприємств з врахуванням інтересів стейкхолдерів на певну дату

№	Індикатори	Функції менеджменту інноваційної привабливості підприємств			
		Планування	Організація	Стимулювання	Контроль
1	Інноваційно-інвестиційний потенціал (з акцентом на OIB)	...	...	...	...
2	х	Висновок: : оцінка від 1 до 5			
3	Інноваційно-інвестиційний клімат (з акцентом на законодавчу базу)	...	...	...	...
4	х	Висновок: оцінка від 1 до 5			
5	Основні недоліки	...	...	...	...
6	Оцінка збалансованості інтересів суб'єктів інвестиційно-інноваційного процесу та стейкхолдерів як учасників корпоративних відносин				
7	Загальний висновок щодо рівня ефективності менеджменту інноваційної привабливості організацій (у бала,х від 1-5)				

Джерело: удосконалено авторами на підстав опрацювання інформаційного ресурсу [4].

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Отже, на основі аналізу та синтезу інформаційних джерел і наукових праць уточнено категорію «інноваційна привабливість підприємства» в умовах розвитку цифрової економіки. Так, під *інноваційною привабливістю підприємства* в умовах розвитку цифрової економіки варто розуміти комплексну характеристику інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства у форматі становлення його цифрової зрілості, котра враховує інтереси усіх стейкхолдерів, а також наявні та потенційні можливості та загрози розвитку його інноваційного потенціалу, обумовленого доступними об'єктами інтелектуальної власності.

На основі аналізу підходів до оцінки інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства, запропоновано авторський ситуаційно-інтегральний підхід в умовах нинішніх реалій.

На основі авторського підходу розроблено тривимірну схему оцінки інноваційної привабливості підприємств, яка ґрунтується на врахуванні

інтересів стейкхолдерів, застосуванні критеріїв оцінки «інноваційної привабливості» та баченні загроз і можливостей для розвитку підприємства.

Уточнено критерії оцінки інноваційної привабливості підприємств у певний період або у конкретні роки (бали). Запропоновано четверту групу показників, як відображають умови сьогодення, а саме: рівень медіаграмотності персоналу, наявність і рівень дотримання правил кібергігієни та інформаційної безпеки, рівень цифрової грамотності основного персоналу та топ-менеджменту, наявність і рівень цифрової культури персоналу, рівень володіння цифровими компетентностями, рівень цифрової зрілості персоналу.

Розроблено методику оцінки інноваційної привабливості підприємства в ситуаціях розвитку цифрової економіки, що ґрунтується на системному та інтегрально-ситуаційному підходах, експертних методах, баловій оцінці, методах системного аналізу та синтезу, законах інноваційно-інвестиційного розвитку економіки, застосуванні чотирьох груп індикаторів, котра органічно вписується в концепцію сталого розвитку, а також дозволяє виявити найбільш привабливе підприємство з позиції задоволення життєво важливих інтересів усіх учасників процесу. При цьому наголошено на доцільності розширення переліку критеріїв оцінки інноваційної привабливості підприємств відповідно до реальної ситуації та вимог ринку.

Запропоновано можливість оцінки інноваційної привабливості підприємства з позиції характеристики ефективності процесу менеджменту.

Література

1. Левицький Віталій, Радинський Сергій. Удосконалення інноваційно-інвестиційної діяльності в період післявоєнної відбудови України: організаційний та нормативно-правовий аспект. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 5 (84). С. 151-161. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu Galician economic journal, https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.05

2. Інвестиційна привабливість підприємства: колективна монографія / Загальна редакція к.е.н., професора Т. Є. Андрєєвої. Харків: ФОП Панов А. М., 2016. 89 с.

3. Україна 2030E — країна з розвинутою цифровою економікою. *Український інститут майбутнього*. 2018. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-3>

4. Бондар-Підгурська О. В., Хоменко І. І., Коновалова Н. С. Інноваційна привабливість організацій у ситуаціях війни та післявоєнної розбудови економіки України: корпоративні відносини й інтелектуальна власність. *Бізнес-Інформ*. 2022. №8. С. 36-46. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2022-8_0-pages-36_46.pdf.

5. Бондар О. В. Особливості та проблеми управління комерціалізацією технологій як умови сталого інноваційного розвитку та конкурентоспроможності України. *Актуальні питання розвитку економіки: теорія і практика*: колективна монографія / за ред. А. О. Касич, М. М. Хоменко. Кременчук: Кременчуцька міська друкарня, 2012. С. 8–15.

6. Бондар-Підгурська О. В., Косиченко С. Л., Баххо Аднан. Ефективні комунікації як чинник підвищення інноваційної привабливості підприємства в умовах діджиталізації економіки: крауд-технології. *Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених (19-20 листопада 2020 р., м. Дніпро). Дніпро: НМетАУ. 2020. Ч. 2. С. 26-28.

7. Бондар-Підгурська О.В., Курзанцев Д.В., Коростелін Д.В., Михальчук Д.П., Дігтярь Є.С. Менеджмент інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства: імідж і корпоративна культура. *«Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами»*: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (15 грудня 2023 року, м. Луцьк). Луцьк, 2023. Частина 1. С. 219-221. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13309>.

8. Бурдонос Л. І., Виноградня В.М. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. №30 (2021). С. 47-51. URL:<https://modecon.mnau.edu.ua> | ISSN 2521-6392.

9. Гук О. В., Коржов Є.О. Прямі іноземні інвестиції: сучасні тенденції. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: зб.тез доп. II Міжнарод. наук.-практ. конф. (Київ, 22 квіт. 2021 р.). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. С. 210-211. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/download/231793/230723>.

10. Гук О. В., Мохонько Г. А., Шендерівська Л. П. Тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/577>.

11. Мазур І.І., Коротун М.В. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю будівельного бізнесу. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. 2022. Випуск 34. С.12-18.

12. Назаренко К.І., Циган Р.М. Оцінка інвестиційно-інноваційної привабливості підприємств автомобілебудівної промисловості. *Мукачівський державний університет*. 2017. Випуск №13. С. 625-631. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/105.pdf.

13. Шевчук В. Я., Рогожин П. С. Основи інвестиційної діяльності. Київ: Генеза, 2018. 266 с.

References:

1. Levytskyi, V. and Radynskyi, S. (2023), "Improvement of innovation and investment activity in the period of post-war reconstruction of Ukraine: organizational and regulatory aspect", *Galician Economic Herald*, vol. 5 (84), pp. 151-161.

2. Andrieieva, T.I. (2016), "*Investytsiina pryvablyvist pidpryiemstva*" [Investment attractiveness of an enterprise], FOP Panov A.M., Kharkiv, Ukraine.

3. The official site of Ukrainian Institute of the Future (2018), “Ukraine 2030E - a country with a developed digital economy”, available at: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-3> (Accessed 2 Jan 2024).

4. Bondar-Pidhurska, O. V., Khomenko, I. I. and Konovalova, N. S. (2022), “Innovative attractiveness of organizations in situations of war and post-war development of the Ukrainian economy: corporate relations and intellectual property”, *Biznes-Inform*, vol. 8, pp. 36-46.

5. Bondar, O. V. (2012) *Osoblyvosti ta problemy upravlinnia komertsializatsiiei tekhnolohii yak umovy staloho innovatsiinoho rozvytku ta konkurentospromozhnosti Ukrainy* [Features and problems of technology commercialization management as a condition for sustainable innovation development and competitiveness of Ukraine], Kremenchuk City Printing House, Kremenchuk, Ukraine.

6. Bondar-Pidhurska, O. V., Kosychenko, S. L. and Bakhkho, A. (2020), “Effective communications as a factor of increasing the innovative attractiveness of the enterprise in the conditions of digitalization of the economy: crowd technologies”, *Zbirka dopovidej na Vseukr. nauk.-prakt. konf. zdobuvachiv vyshchoi osvity ta molodykh uchenykh. Finansovo-ekonomichni mekhanizmy rozvytku pidpriemnytstva: teoretychnyi ta praktychnyi aspekty* [All-Ukrainian scientific and practical conference of higher education applicants and young scientists. Financial and economic mechanisms of entrepreneurship development: theoretical and practical aspects], NMetAU, Dnipro, Ukraine, vol. 2, pp. 26-28.

7. Bondar-Pidhurska, O.V., Kurzantsev, D.V., Korostelin, D.V., Mikhanchuk, D.P. and Digtyar, E.S. (2023), “Management of innovation and investment attractiveness of the enterprise: image and corporate culture”, *Zbirka dopovidej na IX Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii. Aktualni problemy upravlinnia sotsialno-ekonomichnymi systemamy* [Conference Proceedings of the IX International Scientific and Practical Conference. Actual problems of management of socio-economic systems]. LNTU, Lutsk, Ukraine, vol. 1, pp. 219-221.

8. Burdonos, L.I. and Vinogradnya, V.M. (2021). "Management of investment attractiveness of the enterprise", *Electronic scientific professional edition on economic sciences "Modern Economics"*, vol. 30, pp. 47-51.
9. Guk, O. V. and Korzhov, E. O. (2021), "Foreign direct investment: current trends", *Zbirka dopovidej na II Mizhnarodnij nauk.-prakt. Konferentsii. Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy* [Conference Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference. Business, Innovation, Management: Problems and Prospects], Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, Kyiv, Ukraine, pp. 210-211.
10. Guk, O. V., Mokhonko, G. A. and Shenderivska, L. P. (2021), "Investment trends in Ukraine", *Ekonomika ta suspilstvo*, [Online], vol. 29. available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/577> (Accessed 2 Jan 2024).
11. Mazur, I.I. and Korotun, M.V. (2022), "Management of innovation and investment activity of the construction business", *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Serii ekonomichna*, vol. 34, pp.12-18.
12. Nazarenko, K.I. and Tsygan, R.M. (2017), "Evaluation of investment and innovation attractiveness of automotive industry enterprises", *Mukachivskyi derzhavnyi universytet*, vol.13., pp. 625-631.
13. Shevchuk, V. Ya. and Rogozhyn, P. S. (2018), *Osnovy investytsiinoi diialnosti* [Fundamentals of investment activity], Heneza, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2024 р.